

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

Tartós vízhiányra készülnek

Sziráki Bencével, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) ügyvezető igazgatójával együtt beszélgettünk Szabó Krisztiánnal, a Dinnyési Halgazdaság Kft. ügyvezetőjével. Amint megérkeztünk, feltűnt, mennyire rendezett a környezet, de az is látszik a gazdaságon, hogy komoly vízhiánnyal küszködnek. Több telelő és tőegység üresen áll, szántani-vetni lehetne a tómederben - már ahol nem burjánzott el a természet. A 100 hektáros tógazdaság vízfelületének a 30 százaléka kiesett. Ennek ellenére a haltermelés nem állt le, sőt, amikor megérkeztünk, éppen folyt a halértékesítés, így láthattuk, milyen jól fejlettek az egészséges pontyok.

A Dinnyési Halgazdaság a Velencei-tóból, illetve annak vízgyűjtő területéről kapja a vizet. Még tavasszal írtuk meg, hogy a Velencei-tóból kapott rossz minőségű vízben elpusztultak a gazdaság ivadékai. Azóta jó néhány cikkben foglalkozott vele a sajtó, hogy az idén alig van víz a Velencei-tóban. Ez a tógazdaság vízellátását is igen komolyan érinti.

Szabó Krisztián úgy fogalmazott, hogy a probléma összetett, és valóban nehéz helyzetben vannak, de összességében elmondható, hogy amennyire fel lehetett, ők valóban felkészültek a vízhiány kezelésére. Az ügyvezető megerősítette, hogy tavaly igen nagy veszteséget szenvedtek el az ivadékok pusztulása miatt, de – ahogy a mondás tartja – szegény ember vízzel főz – még ha az a víz rossz minőségű is. Az idei évet csak úgy tudták megkezdeni, hogy ezt a rossz minőségű vizet is megtartották, és a csatornából csak minimális pótlás érkezett.

Már második éve nagy az aszály a Velencei-tó térségében. Szabó Krisztián kezdeményezésére került sor egy bejárásra, amelynek során a térség vízhasználóinál tájékoztatót a problémákról. A legnagyobb vízbázist a múlt század '70-es éveiben épített zámolyi és a pátkai víztározók jelentik, amelyek ugyan félkapacitással működnek, de még mindig jelentős víztartalék van bennük. A két víztározóban található 5-6 millió köbméter vízzel növelni le-

hetne a tó vízszintjét, bár a Velencei-tó maximális üzemi vízszintje összesen 45 millió köbmétert jelent. Ez mégsem valószínű, mert szakemberek szerint a víz minősége – magas klorofilltartalma miatt – alkalmatlan a Velencei-tó vizének pótlására.

A Dinnyési Halgazdaságot azzal vádolják a környékbeliek, hogy ők használják el a legtöbb vizet a Velencei-tóból. Azonban, ha a számoknál maradunk, akkor kiderül, hogy ez a vád megalapozatlan. A tógazdaság évi 553 ezer köbméter víz felhasználására jogosult – ezzel szemben a két tározó üzemi vízszintjéhez 15 millió köbméter vízre van szükség. Tehát a vádaskodóknak nem tűnik fel, hogy a két tározóban visszatartják a vizet, az viszont szemet szúr nekik, amikor a tógazdaság kap vizet.

Egy másik probléma is keletkezett, ugyanis a vízgyűjtő terület felső szakaszán 2010-ben létesítettek egy vízfelfogó „kü-

szöböt”, amivel a talajvizet visszatartják, és ezáltal csapadékos időszakban több száz hektáros dagonyás terület (tocsogó) alakul ki. Ennek a területnek óriási a párolgási vesztesége, emiatt onnan nem jut a csapadékvíz a tározókba, és így a Császár-patakba sem, ami a Dinnyési Halgazdaságot és a Velencei-tavat táplálja. A dagonyás gazdája bivalyokat tart a területen, hogy az állatok jól érezzék magukat.

Pedig a tógazdaság normális működéséhez elég volna az erről a területről (nem) jövő vízmennyiség. Az ügyvezető hozzáteszi, hogy erre a vízbázisra elsőként az Ivadéknévelő Tógazdaság létesült, mégis ők vannak a legnagyobb bajban, mert ott a legnagyobb a szárazság. Sziráki Bence szerint az volna a megoldás – és ez a javaslat

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Sziráki Bence és Szabó Krisztián a kiszáradt tómederben

már a kormány elé került – ha Fehérvár-csurgóról, egy csatornán keresztül oldanak meg a Velencei-tó vízpótlását. Ez a Dinnyési Tógazdaságnak is kedvezne, mert a Császár-patakon keresztül hozzájuk is juthatna a vízből. Persze, ennek a megoldásnak is van hátulütője. Az így összegyűjtött víz minősége – a környékbeli bányászati befejez-

► tével – karsztvíz minőségű lesz, és emiatt a Velencei-tóba kerülő vizet ivóvízként számláznak le. Ez több tízmilliárdos tétel. Hogy tovább bonyolódjon a történet, a Velencei-tó déli partján a Duna vízbázisából látják el a lakosságot ivóvízzel, Iváncsán keresztül. Csakhogy Iváncsán akkumulátorgyár épül, aminek szüksége lesz arra a vízre. Új ivóvízbázisra volna szükség, ami rendelkezésre áll ugyan, de Kincses-bánya felől ugyanazon a vonalon érkezik, mint a mostani. A szakemberek azt vizsgálják, hogy a Kincses-bánya felől érkező víz ki tudja-e szolgálni mindkét igényt, vagyis a Velencei-tót és a lakosságét.

A Dinnyési Halgazdaságnak 30 évvel ezelőtt még évi 1,9 millió köbméter víz felhasználására volt vízjogi engedélye. Az ügyvezető két évtizede dolgozik a tógazdaságnál, és ennek kezdetén még el tudták érni, hogy a tógazdaságban 4-5 évente teljesen lecseréljék a vizet. Az utóbbi 5-6 évben viszont rendszeresen rákényszerülnek, hogy a vizük 80-90 százalékát visszartartsák, visszaforgassák. Amit tavasszal kapnak, azzal gazdálkodnak egész évben. Jelenleg úgy áll a helyzet, hogy az előnevelő tavakban egyáltalán nincs víz, és a 101 hektáros tógazdaság egyharmadából, összesen 33 hektár tóból hiányzik a víz. Tehát a területük egyharmadát nem tudják haltermelésre használni.

A víz nélküli tavakban pedig a természet visszaveszi a magáét. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a MAHOP-pályázat terhére vállalták a halégykotrást, márpedig

a száraz tómedret könnyebb kotorni, mint ha víz volna benne.

Az évek óta tartó vízhiány miatt a haltermelési technológiát is meg kellett változtatniuk. Az utóbbi években a nagy termelő tavakat csak a nyújtás, és a piaci korosztályú hal előállítására tudták használni, mert ott jó volt a régi víz. Az előneveléshez és az ivadékneveléshez még rendelkezésükre állt friss víz, de tavaly ez is elapadt. Ha továbbra is marad ez az időjárás, akkor az ügyvezető szerint a kútvíz bázisú keltetőrendszerre kell a nagyobb figyelmet összpontosítani, és az itt tartott előnevelt állományt kell növelni. Tavaly és idén több mint 800 ezer darab előnevelt csukát állítottak elő, ami gyakorlatilag megmentette a gazdaságot a veszteségtől, hiszen 12-14 millió forintos árbevételt hozott. Évente 200 ezer harcsát is termelnek, ennek mennyisége szintén növelhető. Terv szerint jövőre a süllő előnevelését is a keltető házban fogják megoldani. Ráadásul minden ragadozót főleg planktonnal nevelnek – Szabó Krisztián szerint ez a titka a jó megmaradásnak. Az idei évben a termelő tavakban – mivel kevés a víz – a hagyományosnál extenzívebb haltermelést végeznek, ritka népesítéssel. Úgy tűnik, hogy a próbálkozás bevált, mert a ponty sokkal kevesebb takarmánnyal is szépen, gyorsan fejlődik piaci méretűvé: az eliszaposodott tavakban jó a plankton képződés. Persze, törekonstrukcióra itt is nagy szükség volna, de megint csak említhetjük a mondást, miszerint szegény ember vízzel főz.

Az ügyvezető mindezek ellenére optimista, bízik benne, hogy csak ciklikusan jelentkezik ilyen rendkívüli aszály.

„Nem lesz örökké sivatag és aszály” – fogalmazott Szabó Krisztián, ennek ellenére fel kell készülni arra, hogy a vízhiány tartós lesz. A probléma megoldása az lehet, hogy a tógazdaság intenzív termelését erősítik, s a meglévő tófelületen gazdaságosan kell termelni. Az intenzív haltermelést azonban nem úgy kell elképzelni, mint más tógazdaságokban, ahol recirkulációs rendszereket működtetnek. Az intenzív termelés itt a keltetőháza, a szaporításra, az előnevelésre korlátozódik. Dinyyésen megmarad a tógazdaság eredeti funkciója, vagyis az ivadéknevelés, ami a haltermelőknél jó hír. A piac ugyanis minden évben igényli a jó minőségű ivadékhalat, amit hajlandóak is megfizetni.

Az ügyvezető szerint a két tározó üzemeltetési engedélye elsődlegesen a Velencei-tó vízutánpótlásának a biztosításáról szól. A Pátkai tározó esetében a második vízhasznosítás keretében a horgásztást kell megvalósítani, míg a Zámolyi tározóban haltermelést lehet folytatni. Ez viszonylag egyszerű képlet, csak a megvalósítást kellene kontrollálni. A Pátkai tározó egy jól bejárható horgásztó, nagyon nehezen lehalászható, és nagy érvágás volna leereszteni, megszüntetni. A Zámolyi tározóról az a hír járja, hogy ha idén lehalászák, akkor nem töltik fel újra. Szabó Krisztián úgy gondolja, nagyon rossz döntés volt, hogy a három vízterület – Velencei-tó és a két víztározó – már nem egy kezelő kezében van. Ha egy kezelésben volna, akkor a gazda dönthetne a mindenkori prioritásokról és – remények szerint – a Velencei-tó vizellátása szerepelne az első helyen, ahogy ez a vízjogi engedélyben is szerepel.

Ami az idei évi gazdálkodási eredményeket illeti, Szabó Krisztián optimista ugyan, de még sok tényező befolyásolhatja a tógazdaság teljesítményét. Tavaly könyvelési veszteséggel zárták az évet, de likviditási problémák nélkül. Ettől az évtől közepes eredményt remélnek. Az ország hazai tógazdaságai (főleg Dunántúlon) küzdenek az aszályproblémával, ezért a piacon emelkedett a ponty ára. Az ügyvezető szerint összességében nem lesz sokkal olcsóbb a hal, mivel csak a takarmányárak drágulása miatt 70-80 forinttal drágul a halelőállítás kilogrammjának a költsége. Ha ehhez hozzáadjuk, hogy tavasszal kevés volt a telepítőanyag, és hogy két hónap kiesett a tenyészszезонból a hideg április-májusi időjárás miatt, akkor belátható, hogy az év végi terméshozam is kevesebb lesz a megszokottnál.

(HAJTUNGY)

A MA-HAL közleményt adott ki, amiben arra figyelmeztet, hogy a tógazdaságok komoly vízhiánnyal küzdenek, főként a Dunántúli völgyzárógátas gazdaságai. Ahol nincs mezőgazdasági vízszolgáltatás, ahol gravitációs úton, csapadékvízzel töltik fel a tavakat, ott – főleg a Dunántúlon, de az Észak-Alföldön is – a tógazdálkodók tavasszal nem tudták üzemi szintre feltölteni a tavakat, mert már télen is kevés volt a csapadék. A kánikulában pedig akár napi 1-3 centimétert is apad a tavak vízszintje. Akad olyan termelő, aki már ivadékot sem tudott kihelyezni, annyira nem volt víze. Ezek a haltermelők erősen gondolkodnak a haltermelés abbahagyásán, és hogy inkább szántóföldi kultúrnövényekkel vetik be a tavak helyét. Sziráki Bence szerint az segítene a haltermelőknél, ha kompenzáció címen területalapú támogatást kapnának, hogy talpon tudjanak maradni. Az ágazat jövedelemtermelő képessége igen rossz, nem éri el a 4 százalékot. Ha a szakma felhagyásán gondolkodnak a haltermelők, akkor az ország 26 ezer hektáros tófelületének akár az egyharmada is elveszhet, annyira komoly a vízhiány.

A szakmaközi szervezet tulajdonában lévő Dinnyési Halgazdaság Kft. jövőjét mindenképpen meg kell oldani, jelentette ki az ügyvezető igazgató. A MA-HAL Szabó Krisztián munkájának a segítése érdekében szervezte meg a MOHOSZ-szal, és a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatósággal közösen a vízgyűjtő terület bejárását, amelyen kiderült, hogy rövid távon nincs megoldás.

Sziráki Bence megerősítette Szabó Krisztián véleményét, hogy az intenzifikálás felé kell mozdulni az előnevelt hal előállításában, annak az árbevétele stabilizálhatja a vállalkozás működését. Az elmúlt 30-40 évben a jogelőd szervezetek nem hajtottak végre elég fejlesztést Dinyyésen. Viszont mióta megalakult a szakmaközi szervezet, megemelték a cég tőkéjét, pályázati pénzek bevonásával beruházásokat, fejlesztéseket valósítottak meg, erőgépet és szivattyút szereztek be, megújult a keltetőház gépészete, új tetőszerkezeteket kaptak az épületek. Idén a keltetőház laboratóriumának a felújítását tervezik, és egy 50 kilowattos napelemrendszer telepítését, amivel jelentősen csökkenthető az áramköltség. Új tehergépjárművet is beszereznek, és az egyik halégykotrására is sor kerül. Sziráki Bence végül elmondta, hogy a tervek szerint hamarosan egy HalPéntek minta-halértékesítési pontot is létrehozhatnak Dinyyésen.

Halas gasztronómiai ünnep Nagykörűn

A XII. Halkolbász- és Halételkülönlegesség-fesztivál megrendezése is jelezte, hogy a járvány már nem nyomja rá bélyegét a mindennapokra. A covid-járvány utáni nyitáshoz köszönhetően a gasztronómiai fesztiválok világa is felpezsdült. 2021. július 16–18-án a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Nagykörű községben az egészség és a táplálkozás volt a fő téma: hal, méz, homoktövis, sajt, bor, gyógynövények, lekvárok – minden, mi szem-szájnak ingere!

Az idei fesztiválon is a halkolbász volt a legnagyobb gasztronómiai „sztár”, és idén is az immár 12 éve a halfogyasztás és az innovatív halgasztronómia népszerűsítéséért tevékenykedő Magyar Halkolbász Lovagrend volt a rendezvény házigazdája.

Konferencia, kiállítás, vásár, főzőverseny, sport és zene

A színes programokra nemcsak a Tiszaparti településről és vonzáskörzetéből, hanem Jász-Nagykun-Szolnok megye sok másik településéről, a szomszédos megyékből, de még Budapestről és Dunántúlról is érkeztek vendégek, látogatók és résztvevők. A szervező becslése szerint több, mint 2 ezren fordultak meg a fesztiválon a 3 nap alatt.

Az esemény kiemelt célja volt a covid utáni időszakban az egészség tudatos táplálkozással, valamint tudatos élelmiszerbeszerzéssel való megőrzésének, megerősítésének a népszerűsítése, amit helyi kis-

A Tisza és halai festőművészeti kiállítás – Varga Erik (Riki), festő, zenész, horgász

termelők megbízható alapanyagait használva lehet megvalósítani a legkönnyebben.

Továbbá fórumot kívántak biztosítani a termelők és a fogyasztók eszmecseréjének, ötleteik megosztásának, a kapcsolatépítésnek, amivel az ellátási láncok valóban lerövidíthetők. A fiatalok mellett a lehető legszélesebb társadalmi csoportokat szólították meg a kiegészítő kulturális és sportprogramok, illetve a természettudatos életmódot is népszerűsítették.

A rendezvénysorozat egyik különlegessége „A Tisza és halai” című tematikus festőművészeti kiállítás volt, ami talán az első ilyen tárlat volt a maga nemében. Itt tartották az „Egészség és táplálkozás” konferenciát, továbbá szakmai látogatást szerveztek a Bulyáki Pálinkafőzdébe.

A program része volt egy kerékpártúra a Tisza-gáton, a petanque-verseny, az ártéri séta, a tiszai fürdőzés, a Szimpátia Együttes pedig fergeteges pajtamulatságot tartott. A vásári napon civil szervezetek is bemutatták tevékenységüket, a helyi turisztikai lehetőségektől kezdve a népi játékokon át a rovásírás népszerűsítéséig.

Halkolbász és halétel-különlegességek viadala

A halételek főzőversenye miatt különösen nagy forgalmat bonyolító nagykörűi termelői és kézműves piacon Sajcz Gábor harmonikaművész gondoskodott a jó hangulatról. A vásár népszerű eseménye

volt az egészséges termékek kóstoltatása, valamint a Magyar Halkolbász Lovagrend műsoros látványtöltése, melyen a látogatók szakmai bemutatót kaptak a ponty, afrikai harcsa és busa húsából készült hagyományos tiszai halkolbász töltésével kapcsolatban, a filézéstől elkezdve, a daráláson, fűszerezésen és gyúrásán át a bélbe töltésig. Az érdeklődők nemcsak

frissen sült halkolbászt, hanem klasszikus ponty-afrikai harcsa haltatárt is kóstolhattak.

A gasztronómiai megmérettetésre négy megyéből neveztek csapatok. A Pál-szabó Mihály elnökölte szakmai zsűri három kategóriában bírálta el a halételeket. A szoros verseny győztesei a következő csapatok lettek:

1. Halkolbász és halétel-különlegességek kategória: Szucsán György és csapata, Békésszentandrás: Hallal töltött paprika;

Halkolbász látványtöltés – élőben közvetítette az MTV1 tévécsatorna

2. Hagyományos halétel: Kiss-lányok, Szolnok: Halropogós;

3. Halászlé és halleves: Benei-klán, Újszász: Hagyományos tiszai halászlé.

A versengő csapatok különleges ételei között megtalálható volt még halkolbász, haltatár, füstölt afrikai harcsa, halgulyás, halfasírt, káposztás harcsa, tejszínes-harcsás tészta, hallal töltött káposzta, és még számos újszerű fogás, amelyek már a helyszínen kedvet csináltak a látogatóknak az otthoni főzéshez. A lelkes főzőcsapatok az érdeklődőkkel szívesen megosztották ételkészítési tanácsaikat, és kóstolót is adtak.

Óriási érdeklődés

A rendezvényen megjelentek a helyi közélet szereplői is, köztük Kállai Mária országgyűlési képviselő, ifj. Hubai Imre, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke és Turi Tibor, Nagykörű polgármestere. A rendezvény a média érdeklődését is felkeltette: a helyi sajtó mellett az MTV1 élőben tudósított a még mindig szenzációszámú menő halkolbász-látványtöltésről.

A sikeres rendezvény házigazdája a Magyar Halkolbász Lovagrend volt. A lovagrend együttműködő partnerei a Nagykörűi Virágzástól Befőzésig Turisztikai Egyesület, a Magyar Professzionális Méhészek Egyesülete, a Tész-Vesz Alapítvány és a Rovás Alapítvány voltak, szakmai partnerei pedig a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat és a Herman Ottó Intézet.

SÍPOS LÁSZLÓ

Sobri-kupa a tiszteletadás jegyében

Az idei, 33. Sobri-kupa Halfőző Verseny megszokott eseményeire rányomta a bélyegét Orosz Sándor örökös zsűrielnök immár örökös hiánya. Bögi István András, Nagybaracska polgármestere megindító szavakkal vett búcsút a Sobri-kupa kitalálójától és alapítójától. Így már Sobri Farkas Józseffel – aki 10 éve nincs közöttünk –, a verseny névadójával együtt „figyelik az eseményeket” az égi mezőkről. Ahogy a polgármester fogalmazott, a rendezők arra törekcsenek, hogy ez a szép hagyomány, az a rendezvény sokáig megmaradjon.

A zsűri vezetését Jászai Zoltán, a Bács-Kiskun megyei Rendőrkapitányság ezredese vette át, ő az egyik legrégebbi zsűritag. A szomorkás hangulatú megnyitót és a verseny szabályainak ismertetését követően a polgármester és a zsűri tagjai idén is elhelyezték az emlékezős koszorúját „Sobri” Farkas József sírján. Bizonyára így tettek volna Orosz Sándor esetében is, de őt a budapesti Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomba.

A 38 versenyző között jó néhány régóta visszatérő vendég volt, és a megnyitót után hozzáálltak a halételek elkészítéséhez. Nemcsak Sobri-féle halászlék, hanem mindenféle halétel illata töltötte be a Bácska-csárda előtti teret, ahol idén is színpadot állították fel, amelyen pergetek az események.

A délelőtt a versenyzőké volt, déli 1 óráig kellett eljuttatniuk ételeiket a zsűrihez. De nemcsak a színpadon zajlottak programok: sokan voltak kíváncsiak Király Roland pékmester hagyományörző látványosságára, ahol kenyeret sütöttek, vagy a már tiszta Ferenc-csatornán egy sárkányhajó és legénysége is magára vonta a közönség figyelmét.

A gyerekek külön kézműves foglalkozásokon vehettek részt, azonkívül lufit hajtogathattak és ugrálóvárban vezethették le az energiájukat.

Bögi István Andrásal már nem az elmúlt 1,5 év járványával kezdtük beszélgetésünket. A polgármester több mint 10 éve vesz részt a Sobri-kupán. Előbb egyszerű helyi lakosként, majd önkormányzati képviselőként és polgármesterként is kivette a részét a szervezésből, még korábban pedig versenyzőként is megmérgette magát.

A polgármesternek szervezőként óriási biztonságot nyújtott Orosz Sándor örökös zsűrielnök jelenléte, mivel az ő

személyisége, hozzáértése, tudása, elhivatottsága mindenkire jó, megnyugtató hatással volt. A zsűrit is úgy vezette, hogy a döntések tisztasága felől ne lehessen kétség, valóban óvta a Sobri-örökséget.

Orosz Sándor a zsűri többi tagjával együtt országos hírűvé, nemzetközi

Bögi István Jelasity Márkóval, a Bárka csárda tulajdonosával

szintűvé tette az eseményt. Itt megtiszteltetés volt – és a remények szerint az is lesz – a részvétel. Nehéz szavakba öltetni, hogy mit jelent Nagybaracskanak, a rendezvénynek ennek a két embernek, az ő munkásságuknak a hiánya, és hogy milyen nagy úrt hagytak maguk után.

Idén adták át először a Dr. Orosz Sándor-különdíjat, amit a Sobri-örökség ápolásáért ítélnék oda. A Dr. Orosz Sándor-különdíjat Gorjánác István érdemelte ki elsőként, aki az elmúlt 33 évben rendezett versenyek közül 30-szor tartotta olyan fontosnak a rendezvényt, hogy

részt vegyen rajta, és több alkalommal szép helyezést ért el. Annak külön örültek, hogy a hagyomány átadása kézzelfogható, hiszen az idei győztes Horváth Norbert lett, aki a különdíjas unokája.

A tavalyi, 32. Sobri-kupát a pandémia miatti óvintézkedések közepette csak szűk körben tartották meg: 35 nevezőnél meg kellett húzni a határt. Idén már nem volt szükség ilyen korlátozásra, de a félházas rendezvény jelzi, hogy sokan óvatosak még a nagyobb közösségi rendezvényeken való részvétellel.

Emellett a környékbeli településeken is tartanak különböző eseményeket, falunapokat, ami szintén csökkentette a jelenléteket. A polgármester összességében elégedett volt a résztvevők számával. A 38 versenyző közül 12-en vegyes halétel kategóriában készítettek halételeket, míg 26-an Sobri-féle dunai halászlét főztek. A versenyzők többsége családjával, baráti társasággal érkezett, így megtelt a tér, gyerekekkel, fiatalokkal, idősebekkel vegyesen.

A falu látkepe igazolja, hogy itt igényes emberek élnek, akik szeretik tisztán tartani a környezetüket, a házuk táját, s az önkormányzat is igyekszik minél élhetőbbé, szebbé tenni a települést. Erről szólnak az önkormányzati pályázati elképzelések, s ezt a célt tűzik maguk elé a mindennapokban is, akár közfoglalkoztatás keretében, akár az önkormányzati dolgozók feladatköreinek meghatározásában, akár a saját erőből megvalósított fejlesztéseknél. Az elmúlt ciklusban megújult valamennyi közintézményi épület, a tervek szerint az orvosi rendelőt egy egészségház megépítésével egy intézménybe költöztetik, amennyiben a pályázati lehetőségek ezt lehetővé teszik. S számos kisebb projekt keretében valósítják meg az elképzeléseiket. Néhány hete kezdődött el a mini bölcsőde kialakítása, amelynek egy régi önkormányzati épület ad otthont, s várhatóan 2022 tavaszán már fogadja a kisgyermeket, akik – szerencsére – meg is töltik majd az új intézményt.

Bár a kistelepülésekre jellemző népességfogyás itt, Nagybaracskan is tapasztalható, de sokat tesznek azért, hogy a település népességmegtartó ereje nőjön. Igaz, a korösszetétel Nagybaracskan sem kedvező, az országos átlag itt is érvényesül, azaz a falu lakossága öregszik. Az önkormányzat szerint fontos, hogy milyen megélhetést biztosít a környezet, milyen vállalkozások működnek, és mi-

FOTÓK: HAJTUN GYÖRGY

Eredmények

Jobb oldalon Veszeli István, a 2020-as verseny győztese, a bal oldalán az idei győztesrel, Horváth Norberttel (Hercegszántó), kezében a vándorkupával

Dunai kategória:

1. Horváth Norbert
2. Csernik Ferenc
3. Csernik Attila és Németh Zoltán
4. Kovács Benjámín és Csóka László
5. Gorjánác István
6. Gyurkity István
7. Bögi Ábel

Vegyes kategória:

1. Bajai Jópofa Srácok
2. Gyurkity István
3. Veszeli István
4. Gasztropartizán csapat

Látványzsűri:

1. Bögi Ábel
2. Gasztropartizán csapat
3. Bajai Jópofa Srácok
4. Gorjánác István
5. Horváth Norbert

lyen munkaerőigény mutatkozik. És fontosak az infrastrukturális, a kulturális és egyéb kikapcsolódási lehetőségek is, mert ez is segíti a helyben maradást. A nagybaracscai pályázatok arra irányulnak, hogy mindezen lehetőségek bővüljenek. A négy és fél hektáron telepített levendula ültetvény például azért is volt jó ötlet, mert nem csak gyönyörű látványt nyújt a turistáknak, hanem munkahelyek is létrejöttek a levendulaültetvény gondozása, a levendula feldolgozása révén. A levendulából készült termékeket helyi brandként értékesítik.

A sárkányhajózást az tette lehetővé, hogy egy IPA-pályázat keretében közös magyar-szerb projektben rehabilitálták a Ferenc-csatorna nagybaracscai szakaszát, ami 1,5 kilométer csatornameger kikotrását, megtisztítását jelenti. Ezzel a község turisztikai tervei zöld utat kaptak, és kenukat vásároltak, hogy ingy-

nes csónakázással szolgáljanak a turistáknak. A vízparti élet annak köszönhetően is felpörgött, hogy a Füzes-szigeten felépült a turistafogadó központ. A 200 négyzetméteres épületen kívül vizes játszóteret alakítottak ki gyerekeknek, főzőhelyeket építettek a családok számára, ami a víz- és áramellátásnak köszönhetően mini kempingként is üzemel. A varrodájuk több éve jól működik, Bögi István itt is megköszönte a helyi vállalkozóknak, hogy a pandémia időszakában nem csökkentették az alkalmazottak számát.

A polgármester bizakodó abból a szempontból is, hogy a turizmus ismét fellendül. Itt, az ország déli részén nagyobb a települések közötti összefogás, s a határon túli magyar ajkú lakossággal is szoros az együttműködés. Mindennapos a határon történő átjárás, akár a munkavállalás, akár a kulturális és egyéb programok miatt. Jó példa erre, hogy Bezdánban rendszeresen megrendezik a hármas találkozót, ahol magyarok, horvátok és szerbek találkoznak. Nagybaracska alig 10 kilométerre fekszik Hercegszántótól, ahol a különböző ajkú emberek békésen élnek egymással, tiszteletben tartva egymás kultúráját, hagy-

mányait, s együtt ünneplik az adott nemzetiség hagyományos eseményeit. A határ közelsége megmutatkozik a vendéglátásban is, hiszen szívesen jönnek szerb és horvát turisták a Bárka-csárdába is, elfogyasztani egy kiváló Sobri-féle halászlét.

Bögi István András végül azt hangsúlyozta, hogy örül annak, hogy (egyelőre) véget ért a bezártság, mert az elmúlt hónapok tapasztalatai alapján az mondható, hogy mindenkit megviselt a pandémiás időszak. Sokféle szempontból szűzték a társadalom, amit a digitális átállás is „elősegített”, ugyanakkor jó néhány dologban letisztult az emberek mindennapos életszemlélete. Mára már a valóban fontos dolgokra irányul a nagyobb figyelem, úgy, mint az egészség, az ember magára való figyelése, a közösségi felelősségvállalás. Nemcsak magunkért vagyunk felelősek az egészség megőrzésében, hanem a közösség egészségéért, jólétéért, biztonságáért is. Persze, akadnak olyanok is, akik nem így gondolkodnak, de a polgármester ezt is tiszteletben tartja.

Jó volt látni, hogy Nagybaracska évről évre gazdagodik, gyarapodik, ami a település hangulatát jó irányba befolyásolja.

H. GY.

A FEAP támogatja az Európai Bizottság új stratégiai iránymutatásait

Az Európai Bizottság átdolgozta a fenntarthatóbb és versenyképesebb uniós akvakultúrát szolgáló iránymutatásait az EU akvakultúrájának fenntartható fejlődésére vonatkozó 2013. évi stratégiai iránymutatásainak helyettesítésére. Az új iránymutatás közös jövőképet kínál a Bizottságnak, a tagállamoknak és a többi érintett félnek az akvakultúra ágazat olyan módon történő fejlesztéséhez, ami közvetlenül hozzájárul az európai Zöld Megállapodás megvalósításához, különös tekintettel a Termelőtől a Fogyasztóig stratégiára. A FEAP üdvözlözi az új stratégiai iránymutatás pontos és célirányosan összeállított tartalmát, készen áll a programok végrehajtására, mert az irányelvek jó alapot biztosítanak ehhez.

Az Európai Unió akvakultúra-ágazata által kínált egészséges élelmiszerek éghajlati és környezeti lábnyoma jóval kisebb, mint a szárazföldi gazdálkodásból származó élelmiszereké. A FEAP elismeri, hogy az iránymutatás fejezeteiben tükröződnek az ágazat valós növekedési igényei:

1. az ellenálló képesség és a versenyképesség javítása,
2. részvétel a zöld átmenetben,
3. az ágazat társadalmi elfogadottságának növelése és a fogyasztók jobb tájékoztatása,
4. a szaktudás és az innováció növelése.

A FEAP örömmel veszi tudomásul, hogy a Tengerügyi Főigazgatóság, illetve az Európai Bizottság fontosnak tartják, hogy az európai akvakultúra környezeti fenntarthatóságának továbbfejlesztése mellett sürgősen javítani kell az uniós haltermelő vállalkozások versenyképességén, amelyek főként kis- és mikro-vállalkozások. A FEAP egyúttal felkéri az Európai Bizottságot, hogy ismerje el jobban az édesvízi akvakultúrát azzal, hogy kerülje a „tengeri élelmiszer” kifejezés használatát – még akkor is, ha az hivatalosan magába foglalja az édesvízi halakat –, és az átfogóbb „vízi élelmiszer” kifejezéssel helyettesítse, követve a FAO példáját.

B. E.

Haltelepítés horgászvizeinkbe: kihívások és kilátások

A Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) – nagyon helyesen – nemcsak felismerte azt a több évtizedes problémát, hogy a horgászvizek népszerűsítése erősen eltorzult – azaz túlságosan pontycentrikussá vált –, hanem tesz is ennek megváltoztatásáért. Napjainkra általános elvárásként fogalmazta meg – vagyis a halgazdálkodási tervekben is meg kell jeleníteni –, hogy horgászvizeinket okszerűen telepítsék, úgy, hogy az „ökológiai szempontoknak is megfelelő halfaj-szerkezet mellett lehetővé teszik az eredményes halfogást, a kellemes kikapcsolódást és a rendezett környezetükkel a legtöbb horgászmoderszerhez kulturált, természet-közeli helyszínt biztosítanak”.

Fontos, hogy a mindennapi halgazdálkodás a vízterület környezeti és ökológiai adottságainak, jellegének és méretének megfelelő halállomány fenntartására, a kialakult vízi ökoszisztéma megővására, lehetőség szerinti fejlesztésre irányuljon. Általános elvárás a „sporthorgászat követelményeinek megfelelő halfauna kialakítása, a biodiverzitás megőrzése, az idegenhonos halfajok állományának gyérítése és visszaszorítása, továbbá kiemelt feladat az őshonos és különösen a védett és veszélyeztetett halfajok állományának megőrzése, és lehetőség szerint populációjuk egyedszámának növelése”.

Konfliktusok forrása

Mindez nagyon szép és jó, mindenképpen követendő és helyes irány, de mint a debreceni Ponty-Centrum HE elnöke, egyben a MA-HAL elnökségi tagja úgy látom, hogy mindez sok esetben nagyon nehezen megvalósítható, illetve számos konfliktus forrása is egyben. Nézzük az első konfliktusforrást: a legtöbb hazai horgász elvárása az egyesületével szemben, hogy az általuk kezelt vízterületen a ponty dominanciája valósuljon meg, vagyis elsősorban fogható és elvihető méretű pontyot telepítsenek. Vannak olyan horgászvizek (pl. bányatavak), ahol korlátozottan állnak rendelkezésre természetes táplálékkészletek, így a kihegyezett halállomány éves súlygyarapodása nem számottevő. Ezért ott valóban nincs értelme pl. az egy-, vagy kétnyaras állományok telepítésének. Viszont azokon a víztereken, ahol bőségesen rendelkezésre áll természetes táplálék, ott már van létjogosultsága fiatalabb korosztályok kihelyezésének.

Húsz éve szinte még alig létezett a „catch and release” filozófiát követő és hagyományos, a fogott halra mint zsákmányra tekintő horgászok ellentéte. Ez az ellentét a ponty esetében különösen a bojlis horgá-

zat kedvelőit állítja szembe a „hagyományos elveket” valló horgászokkal. A hallal való kíméletes bánásmód terén a valódi bojlis horgászok példaértékűek, mivel ők teljesen másképpen tekintenek az általuk kifogott halra, a legtöbb esetben a nagytestű pontyra. A bojlis horgászok telepítési igénye min. 10-15 kg-os egyedsúlyú ponty. Ez a kategória a legtöbb horgászvízen már ún. nem elvihető méret. A többi pontyhorgász inkább az ún. „méretes” – és egyben elvihető - súlytartományba eső ponty telepítését preferálná, aminek a fajlagos, azaz a kilogrammonkénti ára jóval alacsonyabb.

Mivel a pontyhorgászok többsége „kicsit türelmetlen”, nem igazán érti, hogy bizonyos horgászvizeken miért is kellene ún. „méret alatti” pontykorosztályokat telepíteni, ráadásul bosszantja a sok méreten aluli hal jelentkezése a horgon. Azzal meg még nehezebben tudnak azonosulni, hogy az ő pénzükből miért telepít a horgászegyesület olyan halfajokat, amelyek védett vagy veszélyeztetett halfajok, mivel ezek egyike sem elvihető, a bojlisok meg úgysem tudják kifogni. És még sorolhatnám a kifogásokat.

Káros hatású halfajszerkezet

Ez a szemlélet vezetett oda, hogy számos vízterületen az ökológiai szempontoknak nem megfelelő halfajszerkezet alakult ki, annak minden káros hatásával együtt – ami ugyanakkor megfelelően szolgálja a helyi sporthorgászok többségének az igényét, vagyis az eredményes halfogást. Ezek a vizeken a pontyállomány elöregedése, a többi őshonos halfaj visszaszorulása, a szükségesnél nagyobb mértékű tavaszi halpusztulás a jellemző, egyben az ottani halállomány sérülékenyebb is, például oxigénhiányos időszakokban.

Másik konfliktusforrásként jelentkezik az intenzíven hasznosított horgászvizeken a bojlis, illetve a hagyományos pontyhorgá-

szak és a pergető horgászok ellentéte. A pergetők többsége ma már szintén a „catch and release” filozófiát követi (ebben akár „elvtársak” is, a szó szoros értelmében, a bojlis horgászokkal). De mivel állandó helyváltoztatásra kényszerülnek, a helyhez kötött pontyhorgászok úgy érzik, hogy a pergetők erősen zavarják a köreiket. A horgászegyesületen belül a „pontyos horgászok” jó része úgy foglal állást, hogy ragadozó halfajokat semmilyen korosztályban se telepítsünk, és pláne ne az ezen halfajok táplálékul szolgáló keszegfajokat, mivel nincs szükségünk újabb és újabb zavaró pergető horgászokra. Azt hangoztatják, hogy a többség úgysem ezekre a halakra horgászik.

Őshonos fajok az invazív halfajokkal szemben

A következő konfliktusforrás az idegenhonos halfajok ügye, azon belül is elsősorban az ezüstkárász, az amur, a busafélék és a törpeharcsa kérdése. A horgászok többsége nem igazán tud azonosulni azzal, hogy az ezüstkárász nemkívánatos halfaj volna az adott horgászvízen, mivel a fogása élményt ad, a méretéhez képest jól védekezik, és megsütve igazán pompás étel. Mondják, hogy régen is volt, de akkor nem volt probléma. Most is van, és kérdezik, hogy akkor meg mi vele a baj.

Ezt az invazív halfajt a jogszabályi és a horgászszövetségi intézkedések, illetve az egyre gyakoribb ellenőrzések ellenére is sokszor telepítik a napi gyakorlatban, „vegyes keszeg” néven, mert az árualap akarva-akaratlanul rendelkezésére áll a hazai tógazdaságoknak.

Az a probléma vele, hogy a táplálékkonkurens őshonos halfajokat visszaszorítja (pl. az endemikus széles kárászt szinte teljesen kiszorította), csökkenti a víztér biodiverzitását, és rendkívül rossz a takarmányhasznosító képessége: több, mint kétszer annyi azonos minőségű takarmányból épít fel 1 kg halbiomasszát, mint a ponty. Ha így nézzük, a tóban keletkezett minden 1 kg kárász biomaszra helyett több mint 2 kg ponty testtömeg is felépülhetett volna, ha kárász helyett egy- vagy kétnyaras pontyot helyeztek volna ki.

Az amur megítélése sem egységes, de mivel a kifejlett példányoknak közvetlen táplálékkonkurens nem igazán lelhető fel vizeinkben, így a nagyobb mennyiségben jelen lévő vízinövények (pl. egyes hínár- és

békalencsefajok) visszaszorítása végett bizonyos területeken (különösen a halráccsal lezárható csatornákon) esetleg indokolt lehetne a telepítése. Arról nem is beszélve, hogy kiváló sporthal, ami szintén rendelkezésre áll a hazai tógazdaságokban.

Azt azonban kijelenthetjük, hogy a busaféléknek semmi keresnivalója nincs egy horgászvízben. De ha már ott vannak, akkor mindent meg kell tenni az állomány csökkentése érdekében. A tavaszi halpusztulásoknak a pettyes és fehér busa, illetve hibridjeik a leggyakoribb „elszenvedői”, és nagy testtömegük miatt komoly vízszennyezési tényezők (pl. elhíresült a tavaszi „busabomba” a Balatonon).

A törpeharcsafajokat senki sem sajnálja, gradációjuk számos vízterületen komoly probléma forrása. A ritkításuk módja igen, a telepítésük viszont nem merül fel egyik egyesületben sem.

Ígények és pénzügyi lehetőségek

Összegezve az eddigieket, leszögezhetjük, hogy a napi gyakorlatban a horgászvízek haltelepítése nagy mértékben függ a helyi horgásztársadalom pillanatnyi igényeitől és pénzügyi helyzetétől, a MOHOSZ elvárásaitól, de – sajnálatos módon – jóval kisebb mértékben a vízterület, a vízi ökoszisztéma jellegétől.

Egyszerű a képlet: az egyszeri horgász mindig azt szeretne telepíttetni, amit éppen fogni szeretne, függetlenül a víz igényétől. Ehhez kapcsolódva szeretném felhívni rá a figyelmet, hogy a jelentősebb, szélesebb spektrummal működő hazai horgászegyesületek többsége az éves költségvetése mindössze 15-25 százalékát tudja halasításra fordítani. Ennek oka, hogy a halgazdálkodáson belül a halórzés és a vízparti környezet, a vízminőség fenntartása, a horgászturizmus fejlesztése egyre jelentősebb forrásokat igényel.

További probléma, hogy sok olyan horgászegyesület aktív vízkezelő, amelynél a halgazdálkodás irányítói nem minden esetben rendelkeznek a szükséges szakmai ismeretekkel, így a MOHOSZ által kívánatosnak tartott haltelepítési elvárásokat nem érzik a magukénak. Mivel nem tudnak azonosulni velük, sok esetben megpróbálják kijátszani, esetenként elszabotálni őket. Rendre előfordul, hogy egy-egy halfaj a halgazdálkodási tervben szereplő korosztályban vagy mennyiségben az adott időben nem beszerezhető a haltermelőktől, ezért megpróbálják „papíron megvenni” – de compó néven valójában pontyot vásárolnak helyette.

Ezen a helyzeten, illetve ezen a gyakorlaton mindenképpen változtatni kellene, és véleményem szerint ezt csak a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) és a

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmai Közi Szervezet (MA-HAL) együttműködésével lehet megvalósítani.

Hosszú a hiánylista

A horgászvízek kezelőinek mind a sokszínű és különböző elvárásokkal rendelkező horgásztársadalom elvárásait, mind az ökológiai igényeket figyelembe kell vennie a telepítések során. Azok a horgászvíz-hasznosítók, akik magukévá tették a MOHOSZ elvárásait (vagyis meghatározták a telepítendő, a támogatandó ún. standard és preferált halfajokat), olyan új igényekkel lépnek fel, amikre a hazai akvakultúra-ágazat rendszerszinten még nem igazán készült fel. Melyek is ezek? Egyre nagyobb mértékben szüksége lenne:

- úgynevezett „10-pluszos” (kg/egyed) és „15-pluszos” (kg/egyed) pontyra a késő őszi és a tavaszi időszakban, valamint egy- és kétnyaras pontyra is – de ezek sokszor egyszerűen nem állnak rendelkezésre, mivel utóbbi korosztályokat a termelők többsége alapvetően saját magának, illetve a partnereinek állítja elő, és csak a felesleget értékesítik a horgászpiacon;

- elsősorban dévérkeszegre és karkakeszegre, másodsorban egyéb keszegfajokra (pl. jászkeszeg, bodorka, vörösszárnyú keszeg, garda) többféle méretben és korosztályban. Ez ott volna különösen fontos, ahol a versenyhorgászat (úszós, feederes) rendszeres, és ennek következtében szempont lehetne a haltelepítésben;

- compóra, széles kárászra és „valódi” nyurga pontyra előnevelt, egy- és kétnyaras méretben. Itt azonban arra is figyelemmel kell lenni, hogy ezeknek a halfajoknak nem minden víztér megfelelő élőhely;

- ragadozó halfajokra (elsősorban süllő, kősüllő, sügér, csuka, balin és harcsa) előnevelt, egy- és kétnyaras méretben. A kisméretű ivadékok szakszerű kihelyezése különösen fontos (pl. planktonbő halbölcsők, hőmérséklet-kiegyenlítés, több helyre szétszórva stb.), mert enélkül szinte eltűnik a vízből a betelepített ragadozóivadék: a legtöbbször egyszerűen éhen halnak az apróságok.

Azt a termelői tényt azonban a horgásztársadalomnak is tudomásul kell venni, hogy az általuk nem túl értékesnek tartott keszegfajok termelésének az önköltsége meghaladja a ponty önköltségét, továbbá azt is, hogy a nagy egyed súlyú, azaz a 3 kg-ot meghaladó ponty esetében minden plusz súly önköltsége egyre magasabb. Ráadásul a nagytestű halak sokkal kíméletesebb bánásmódot igényelnek, ami fajlagosan magasabb logisztikai költségeket indukál.

Itt hívnám fel a horgásztársadalom figyelmét arra is, hogy a tavaszi ponty ön-

költsége mindig magasabb, mint az őszi pontyé, mivel teletetés esetén mindig apad az állatok súlya, a teletetésnek, tehát a tárolásnak is rákódik a költsége, ráadásul hosszabb ideig kötik le a forgóeszközöket.

Az is tényszerű, hogy a nyári hal ára mindig magasabb kell, hogy legyen, mint a tavaszi és az őszi hal ára, mivel a nyári kárikula közepén különleges halászati módra van szükség, továbbá a haltermelő elesik a későbbi, sokkal gazdaságosabb súlygyarapodástól.

Emellett a nagytavas nyári halászat megzavarja az adott tó halállományát, így napokra visszaesik a tömeggyarapodás, ráadásul ilyenkor egységnyi víztérfogatban sokkal kevesebb halat lehet szállítani. És akkor az egyéb lehalászási kockázatokról nem is beszélünk. A hazai tógazdaságok közül csak kevesen vállalják a nyári halászatot, miközben az intenzíven hasznosított horgászvízekben folyamatosan volna igény nyári halra.

Három-öt éves termeltetési terv

A horgászok új, illetve újszerű igényeit csak több évre előre tervezve lehet hosszabb távon jó minőségben és megfelelő mennyiségben kielégíteni, ami komoly kihívások elé állítja mindkét szervezetet, a MOHOSZ-t és a MA-HAL-t is. Ezen a ponton le kell szögezni, hogy a kereslet és a kínálat sohasem egyezhet meg egymással pontosan az úgynevezett egyensúlyi ár mentén (Marshall-kereszt), bizonyos mértékű túlkereslet, illetve túlkínálat mindig megjelenik a piacon. Viszont nem mindegy, hogy ez milyen mértékű kilengéseket jelent – és a „kutya valahol itt van elásva”.

Itt kerül képbe a két szervezet, a MOHOSZ és a MA-HAL együttműködése. A kereslet és a kínálat összehangolását a jelenlegi gazdasági helyzetben – és a szakterület specialitásai miatt – egyszerűen nem lehet, illetve nem szabad a piac *Adam Smith* által emlegetett „láthatatlan kéz” bízni. Ez a „láthatatlan kéz” tenné ugyan a dolgát, de jelentős mértékű túlkereslet és túlkínálat jelentkezne időben és térben, vagyis túl nagy kilengéseknek, illetve hatékonyságvesztésnek lennének tanúi.

Vagyis a megoldás az, ha a MOHOSZ tervszerűen, azaz legalább 3-5 évre előre jelezne térben és időben az összesített horgászigényeket, a MA-HAL-nak pedig meg kellene szerveznie – szintén térben és időben – ennek a megtermelését, vagyis az igények fedezetét.

Ezt valamiféle „mézesmadzag” nélkül nehéz volna kivitelezni. A MOHOSZ oldaláról például ehhez kellene kötni a telepítési és egyéb fejlesztési célú támogatásokat ▶

► (erre már van pozitív példa), és a MA-HAL-nak szintén ki kellene dolgoznia egy belső ösztönző rendszert – ami valamiféle kötelezettségvállalást is magába foglal.

Az újszerű horgászigények kielégítése elsősorban szervezés, termelői elfogadás és ár kérdése. A hazai haltermelők közül néhányan már elindultak ebbe az irányba, vagyis ráálltak például a keszeg, a nagyszűlyű ponty, a ragadozóivadék vagy a compó termelésére.

Csak hogy ezek összes termelése egyelőre alatta van annak a mennyiségnek, ami a horgászegyesületek összesített halgazdálkodási tervében szerepel. A termelési volumen növeléséhez mindenképpen szükség van a kombinált termelés kiszélesítésére, vagyis a szaporítástechnológia fejlesztésére, együttműködés kialakítására e téren, továbbá az ivadékok kontrollált, intenzív üzemi előnevelésére, majd félintenzív kis-tavas utónevelésére.

Ne essünk abba a hibába, hogy az intenzív előállított, addig kizárólag tápot fogyasztó „pecsenyeharcsákat” olyan horgászvízbe helyezzük ki, ahol jelen vannak kormoránok, hiszen villámgyorsan összededik őket, arról nem beszélve, hogy nem biztos, hogy a többségük át tud térni a ra-

gadozó életmódra, még akkor sem, ha ez az életmód részben öröklött viselkedésforma. Fontos, hogy a horgászvízbe kihelyezendő halfajkorosztály még a telepítés előtt megtapasztalja a természetes táplálékszervezetek felvételét.

Árarányok kialakítása szükséges

A leirtaj kivitelezésének talán az ár a legneuralgikusabb pontja. Mindig olyan árat kell kialakítani, ami mindkét fél számára méltányos és betartható, azaz legfeljebb 10 százalékos eltéréssel szavatolható. Ennek betartatása a keresleti oldalon a MOHOSZ, a kínálati oldalon a MA-HAL felelősége. Ha ez nem működik, akkor az együttműködés „zátonyra fog futni”.

Megítélésem szerint egyenértékű rendszerben érdemes gondolkodni, amit célszerű 3 évente felülvizsgálni. Az agráriumban több területen általánosan használatos ez a metódus (pl. az őszi búza árához kötve). Ezt adaptálva, a piaci, azaz 3 nyaras ponty mindenkori őszi ára kell hogy meghatározó legyen, vagyis annak az egyenértékűsége lehetne egy. Ezt az árat a keresleti és kínálati viszonyoknak (elsősorban étkezési célú hazai és exportpiac) kell kialakítania.

A ponty más korosztályai, azok tavaszi és nyári volta, valamint a többi halfaj különböző korosztályai a jelenlegi árviszonyok alapján 3 évre előre meghatároznák az értékszám pontos értékét. Így például a háromnyaras pontynál magasabb árszínvonalú halfajok adott korosztályának az értékszámja természetesen magasabb, mint egy, de például a nyári ponty értékszámja is meghaladja az egyet. Például, ha a háromnyaras őszi ponty ára 850 Ft/kg és van egy másik halfaj, aminek az ára 1275 Ft/kg, akkor annak az értékszámja 1,5. Ezeket az arányokat kellene tartani 3-5 éven keresztül, és ez minden esetben egyértelművé tenné a pillanatnyi árszínvonalat.

Mindezek komoly kihívások elé állítják a két érintett szervezetet, de én optimista vagyok. Bízom benne, hogy a megfelelő garanciákkal ez a rendszer működőképes lesz, még ha az első években valószínűleg nem is lesz zökkenőmentes.

Ha ez megvalósulna, a MA-HAL igazi szakmaközi szervezeti funkciót valósítana meg. Végezetül leszögezem, hogy a cikkben leírtak a saját véleményemet tükrözik, vagyis nem a MA-HAL és nem a MOHOSZ hivatalos álláspontját vagy véleményét.

DR. SZÜCS ISTVÁN

Aranyeső az ifjúsági világbajnokságokon

Szolnokon az Alcsi-szigeti Holt-Tiszán és a Nagykunsági-főcsatornán, Kenderes-Bánhalma térségében rendezték összevonva a XXV. U15, a XXXIV. U20 és a XIII. U25 Ifjúsági Világbajnokságot, ami augusztus 7-én, szombaton ért véget.

A Magyar Szilárd ifjúsági szakágvezető vezetésével induló magyar válogatottak

szencziósan szerepeltek: összesen négy arany-, két ezüst- és két bronzéremmel zárták a covid-világjárvány utáni első horgász-sport-világversenyt.

A 15 éves utánpótlás kategóriában a magyar csapat aranyérmeket szerzett 13 ponttal. Az egyéni versenyben Nagy Dénes 3 ponttal lett bronzérmes, Vadon

Roland szintén három ponttal ezüstérmes, míg a világbajnoki címet Lőrincz Benedek szerezte meg, két ponttal. A szövetségi kapitány Martin Gábor, a másodkapitány Tímár Gábor, a tartalék versenyző Tar Petra volt.

A 20 éves utánpótlás kategóriában kiemelkedően eredményes versenyzéssel szintén világbajnok lett a hazai válogatott, mindössze 9 ponttal. Ez azt jelenti, hogy a 8 szektoreredményből hetet első helyen hoztak fiataljaink. Így már nem is annyira meglepő, hogy itt is magyarok álltak a dobogó mindhárom fokán. Közülük Smányi Szabolcs lett a harmadik, Bakó Péter a második, Vidó Roland pedig az aranyérmes. Mindhárman hibátlanul versenyeztek (2-2 pont), sőt, a csapat erejét jól mutatja, hogy Dósa Máté egyéni negyedik helyezést ért el. Itt ifj. Szénási Béla volt a szövetségi kapitány, a másodkapitány Magyar Szilárd, a tartalék versenyző Nagy Hunor.

A 25 éves utánpótlás kategóriában Magyarország most az ötödik helyen végzett 35 ponttal. A legjobb versenyzőnk a kategóriában, Hamar Ferenc tizenkettedik lett.

Gratulálunk minden magyar versenyzőnek és sportvezetőnek a történelmi eredményhez!

MOHOSZ-ELNÖKSÉG

A sikeres magyar csapat